

Försvarsdepartementet,
Regeringskansliet

Slutbetänkandet SOU2019:34 Förbättrat skydd för totalförsvaret

Sammanfattning

Datainspektionen har granskat betänkandet huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Datainspektionen lämnar synpunkter på förslaget till lag om ett statligt kontrollsystem. Ett förslag som tar sikte på kontroll av enskilda ägares överlåtelser och upplåtelser av egendom som är av väsentligt intresse för totalförsvaret.

Betänkandet innehåller inte någon egentlig redovisning och analys av förslagets inverkan på enskildas personliga integritet. Det saknas även en närmare beskrivning av vilka överväganden som har gjorts i förhållande till dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning. I avsaknad av en sådan redovisning och analys går det inte att bedöma integritetsriskerna av den behandling av personuppgifter som förslaget medför. Det går heller inte att bedöma förslagets förenlighet med rätten till skydd för privatliv och dataskydd. Datainspektionen kan därför inte tillstyrka förslaget.

Datainspektionens närmare synpunkter

Behov av integritetsanalys

Var och en har rätt till skydd för sitt privatliv och skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Det följer av Europakonventionen, Europarådets dataskyddskonvention, EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, dataskyddsförordningen, dataskyddsdirektivet på det brottsbekämpande området och regeringsformen.

För att kunna besvara frågan om ett författningsförslag är förenligt med reglerna om skydd för den personliga integriteten i grundlagarna och EU-rätten behöver man, utöver att peka på behoven, göra en integritetsanalys. Analysen behöver särskilt svara på frågan om konsekvenserna för den personliga integriteten av föreslag som medför behandling av personuppgifter. Den ska kunna användas för att bedöma om det är en behövlig och effektiv åtgärd och om den personuppgiftsbehandling som den medför är proportionerlig i förhållande till det ändamål som man avser att uppnå med behandlingen. I detta ingår att analysera om behandlingen av personuppgifter är nödvändiga utifrån de avsedda ändamålen med behandlingen eller om det finns alternativ som är mindre integritetskänsliga. En sådan analys förutsätter en noggrann kartläggning och beskrivning av den föreslagna personuppgiftsbehandlingen och de konsekvenser behandlingen kan medföra för den personliga integriteten. Därefter kan en avvägning – en proportionalitetsavvägning – göras.

Datainspektionen noterar att utredningen har berört vilka konsekvenser den nya lagen kan få för de registrerades personliga integritet utifrån sekretessbestämmelserna i OSL. Den övergripande bedömningen är dock summarisk (-se avsnitt 14.7.3). Det framstår som om utredningen inte har bedömt integritetsriskerna i egentlig mening utan stannat vid att inhämtning av uppgifter, däribland uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, vid en proportionalitetsavvägning, får anses vara ändamålsenliga och nödvändiga i förhållande till det skyddsbehov som ska tillgodoses, dvs. att skydda väsentliga totalförsvarsintressen.

För att det ska vara möjligt att ta ställning till om lagförslaget utgör en proportionell åtgärd måste det framgå hur det allmänna intresset har vägts mot integritetsintresset. Det räcker inte att enbart konstatera att behandlingen är nödvändig för att en myndighet ska kunna bedriva sin verksamhet. Faktorer som behöver redovisas i integritetsanalysen är bland annat vilka personuppgifter som kommer att behöva samlas in och i övrigt behandlas och med vilket rättsligt stöd personuppgifterna ska behandlas.

Annat som behöver belysas är exempelvis vilka som ska ha åtkomst till personuppgifterna, vilken spridning uppgifterna i övrigt kan få, vilka sök- och sammanställningsmöjligheter som är nödvändiga för ändamålet och hur de kan begränsas, hur länge personuppgifterna behöver bevaras och vilken information de registrerade ska få.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av juristen Linda Olander. Vid den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Hans-Olof Lindblom och enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg medverkat.

Lena Lindgren Schelin, 2019-10-16 (Det här är en elektronisk signatur)